

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Contrarietas vitii cum virtute acquisita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](#)

ARTICULUS I.

An vitium contrarietur virtuti?

SUMMĀRIA.

1. *Datur propriè dicta contrarietas inter vitium & virtutem acquisitam.*
2. *Quomodo virtus in medio?*
3. *Bonum & malum opponuntur & privative & contrarie.*
4. *Quomodo unum uni contrarietur?*
5. *Triplex opinio de contrarietate vitii cum virtute.*
6. *Vitium virtutis infusa non directe,*
7. *Sed indirecte opponitur.*
8. *Diversa motiva non semper tollunt contrarietatem.*
9. *Quandōcum habitus contrarii possint in gradibus intensis simul consistere.*

§. I.

*Contrarietas vitii cum virtute acquisita.*CONCLUSIO. *Vitium opponitur virtuti contrariae propriè dictū S. D. q. 7. a. I.*

Ratio est: Contraria propria sunt, quæ sub eodem genere maximè distant, seque ab eodem subiecto mutuò expellunt: sed virtus & virtutis in genere moris & qualitatis maximè distant, nam virtus secundū Philosophum in 7. phys. est dispositio perfecti ad optimum, vitium autem juxta D. Aug. L. de perf. just. c. 2. est qualitas secundū quam malus est animus. Insuper sese mutuò ab eodem subiecto expellant: neque simul consistere possunt in gradibus intensis: neque enim simul aliquis est temperans, & intemperans, sed vel per actus frequentatos fit ex intemperanti temperans, vel per actus oppositos fit ex temperanti intemperans. Ergo vitium & virtus propriè contrariantur.

Dixi tamen in genere moris vitium & virtutem maximè distare: quia licet duo viae extrema, v. g. prodigalitas & avaritia à se invicem magis distent, quam à virtute liberalitatis in genere physico, non tamen in genere moris, & sub consideratione honesti, vel in honesti; si enim utrumque vitium continetur sub genere in honesti, dum contra virtus liberalitatis pertinet ad lineam honesti.

2. Dices primò. Virtus etiam in genere moris spectata consistit in medio: sed extrema à se invicem magis distant, quam à medio: ergo virtus etiam in genere moris à se magis distant, quam à virtute.

Respond. Virtus in genere moris spectata consistit in medio, connotativè [hoc est, in quantum ex parte objecti & materia], circa quam versantur, connotat medium inter excellum & defeculum] concedo; subjectivè & formaliter [quasi ipsa in se foret media inter utrumque vitium] nego: sic quippe utrumque virtutum extremum constituit unam adæquatam in honestatem, virtutis adæquate honestati oppositam.

3. Dices secundò. Inter bonum & malum non est oppositio contraria, sed privativa, siquidem malum formaliter dicit absentiam bonitatis debitis: arqui vitium & virtus ubi opponuntur ceterum.

bonum & malum: ergo inter illa non est oppositio contraria, sed privativa.

Respond. disting. major. Bonum & malum secundū abstractam rationem mali sibi privative opponuntur, concedo; secundū concretam rationem mali, nego: ergo virtus & virtutis privative opponuntur, secundū abstractam rationem virtutis statim, concedo; secundū concretam, nego consequentiam. De quo mox plus.

Dices tertio. *Uni non nisi unum contrarium.* inquit Philosophus 10. Metaph. tex. 17: aqua virtuti opponuntur duo extrema vita: ergo, si virtus & virtutem non est vera & propriè, si contrarietas.

Resp. Unum uni contrariatur secundū rationem concedo; secundū alias & diversas, si in se plures includat, nego. Cum igitur virtutis adæquatum motivum plures indiquatas includat, quarum unā prohibetur excessus, alterā defectus, nihil obstat, quinduplici via contrariari possit.

§. II.

Examinatur contrarietas vitii cum virtutibus infusi.

Circa contrarietas vitii cum virtute infusa triplex est Doctorum opinio. Prima negari eijsmodi contrarietatem, quam tenet S. Curiel, & Lorca in ps. disp. 2. Secunda docere oppositum, cui favent Zumel, & Alvarez, diff. 22. Tertia ex hypothesi, quod habitus infusi non tantum dent simpliciter, sed etiam faciliter posse, distinguit inter virtus producita per actus directe recedentes ab honestate & rectitudine virtutis supernaturalis, prout est odium DEI, & inter virtus producita per actus directe recedentes tantum à motivo & honestate virtutis naturalis. Prioris generis virtus, dicit, habitus virtutum supernaturalium directe contrarii; hec enī certum est, odium DEI per actum charitatis formaliter expelli; posterioris generis virtus doce non opponi contrarii, saltem directe, Ita Monochosmīc q. 1. n. 16.

CONCLUSIO. *Vitium, quantumvis non directe recedat à motivo & honestate virtutis infusa, habet nibilominus cum ipsa contrarietatem (1.) non quidem directam (2.) sed indirectam, ita Guayac hic tr. 3. disp. 13. §. I.*

Prior pars est expressa S. D. in 4. diff. 14. q. 2. a. 2. ad 4. dicentis. *Dicendum, quod sicut in 3. L. dictum est, virtus infusa & acquisita non sicut eijsmodi speciei: unde cum habitus ex frequentia operum peccati generatus, virtus acquisita contrarie virtus fit, non contrariatur directe virtutis infusa, quia habet oppositionem cum peccato ex parte illa, quia est offensio DEI, unde non oportet, quod sicut virtutibus infusi restitutis, habitus virtutum est litter solam, quamvis impedianter & diminuer. Hęc S. D. Unde formatur duplex ratio: Contrarietas directa non est nisi per ordinem ad unum idemque formale objectum; sed non est*